

Souhrn Mapování mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví na český nezávislý umělecký sektor

Úvod

Sběr dat dotazníkovým šetřením probíhal od 12.3. od 12:00 hodin do 16. 3. 2020 do 13:00 hodin.

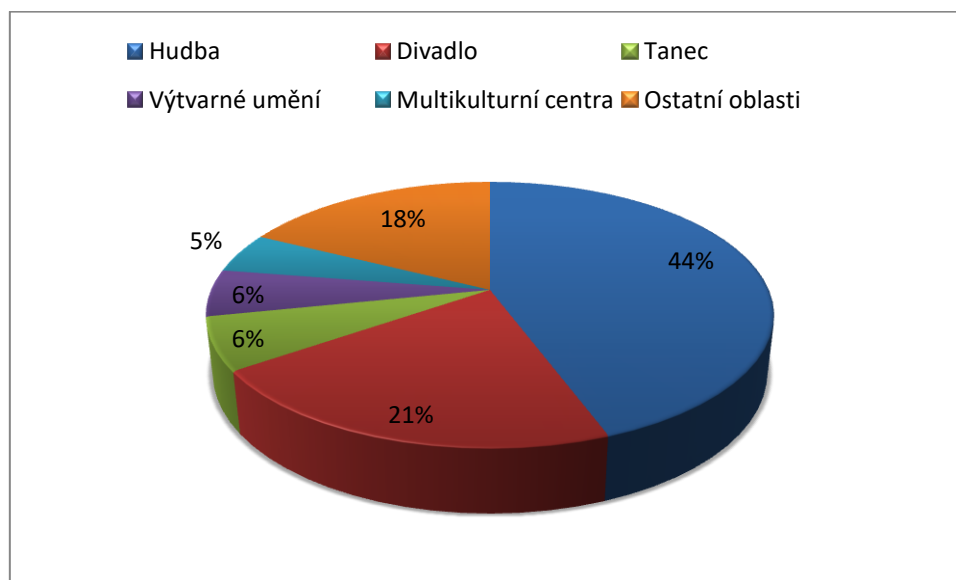
Dotazník byl adresovaný představitelům zastřešujících organizací, profesním asociacím i jednotlivcům, a to s důrazem na zjištění aktuální situace i subjektů, individuálních umělců a dalších profesí, kteří nejsou zastřešeni oborovými organizacemi a působí na nezávislé scéně. Při sběru dat IDU spolupracoval s dalšími organizacemi a médii, které provádí vlastní průzkumy, aby eliminoval zdvojení dat.

Je nutné zdůraznit, že v průběhu sběru dat se změnila i zavedená opatření od povolených 100 osob ve čtvrtek 12.3. až po omezení volného pohybu osob dne 16.3.2020.

Kdo formulář vyplnil?

Celkově dotazník vyplnilo 532 subjektů napříč sektorem kultury. Další vyjádření či předběžné odhady byly zaslány i prostřednictvím separátních vyjádření a stanovisek. Nejvíce postiženou oblastí je podle došlých odpovědí oblast scénických umění – hudba na prvním místě (44,3%), divadlo (21,1%), tanec a nový cirkus (6,4%) (Tabulka č.1).

Tabulka 1: Rozdělení respondentů podle jednotlivých oblastí

Ostatní oblasti: literatura, film a audiovizuální média, pěvecké sbory, muzea, galerie, techničtí pracovníci (zvukař, osvětlovač atd.), designéři, překladatelé, moderátoři, recitátoři a mnohé další profese.

Otázka: Provádíte odhad nebo mapování dopadu omezení činnosti v souvislosti se zákazem divadelních, hudebních a dalších uměleckých představení a kulturních akcí a shromáždění?

Reflektujete dopady způsobené v souvislosti se zákazem osobní přítomnosti ve vzdělávacích zařízeních? Pokud ano, prosím popište stručně jak.

Ochranné autorské organizace jako je OSA či DILIA v rámci dotazníků předkládají inkasované odměny určené pro autory za stejné období loňského roku. Doložené ztráty za jednotlivé subjekty z uzavření činnosti bude možné odhadnout až po ukončení nouzového stavu. Nicméně už teď je zřejmé, že v celém sektoru kultury se pohybuje už nyní ve stovkách miliónů korun. Respondenti jsou ochotni předložit dokumenty dokládající jejich ztrátu či ušlý zisk na základě předchozích období. Profesní asociace, pokud za danou oblast existují, si provádějí další šetření mezi svými členy a jsou ochotni okamžitě sdílet požadavky na zpracování odhadů. Dopady jsou jak na straně finančních ztrát, tak na straně zániku velkého množství pracovních míst.

Otázka: Zavedli jste aktivně opatření pro zmírnění dopadů výše uvedených zákazů, popřípadě jsou Vám taková opatření známa z jiných nezávislých organizací v oblasti umění? Pokud ano, prosím stručně je popište.

Odpovědi se liší podle velikosti a typu subjektu. V rámci přehledu je vidět, že se subjekty snaží o maximální možnou eliminaci dopadů, ale zároveň je patrné, že chybí dostatečné informace, jak dlouho opatření potrvají a do jaké míry a co přesně si ještě mohou dovolit (v rámci čerpání dotace či příspěvku od zřizovatele). Některé kulturní akce je možné přesunout na druhou půli roku, ale z daleka ne všechny, a to ať už z důvodu obsazenosti podzimních termínů, tak v případě významných festivalů (orchestry, hudební skupiny atd.) z důvodu rezervace jejich hostování i na několik let dopředu.

Zjištěné základní potřeby na opatření napříč obory lze rozdělit do 4 kategorií:

1) Stávající klasická výběrová dotační řízení ze strany státu či měst

- Možnost uplatnit ve vyúčtování již přidělených dotací náklady za uskutečněné služby, či storna¹.
- U zrušených akcí, které byly podpořeny z veřejných zdrojů (SFK, MK ČR apod.) nepožadovat vrácení dotace.
- Včasné vyplácení přidělených dotací či alespoň oznámení jejich výše².
- Zohlednit aktuální situaci a upravit vstupní kritéria pro dotační řízení na rok 2021.
- Změnit podmínky vyúčtování grantů- posun termínů, úprava kofinancování, ukazatelů jako je návštěvnost nebo počet uvedených představení apod.
- Snížení nájemného v budovách státu a měst.

2) Nepřímé nástroje³

- Povinné zálohy na sociální a zdravotní pojištění s prioritou pro OSVČ a umělce – jejich odpuštění buď zcela či po dobu omezení.
- Odklad plateb veškerých odvodů z mezd či jejich snížení.
- Prodloužení termínů pro odevzdávání příznání daně z příjmu pro fyzické a právnické osoby.

¹ Např. na epidemii nelze pojistit neuskutečněnou cestu

² Jak se ukázalo, výsledky některých dotačních řízení jsou na ministerstvu kultury sice zveřejněny, ale příjemci dosud neobdrželi rozhodnutí.

³ Některá opatření jsou k dnešnímu dni již v procesu řešení, ale sektor o tom neví!

- Okamžité posunutí termínu platby DPH. A dále jako pobídkový nástroj snížení DPH na všechny kulturní statky na 10% (eventuálně 0%). Zrušení či snížení DPH ze vstupného (v současnosti 15%).
- Odpuštění některých poplatků či daňové úlevy v širším spektru.
- Bezúročné půjčky na deset či více let na pokrytí letošních nákladů.
- Bezúročné půjčky od 10 tis. Kč pro OSVČ a individuální umělce bez živnostenského oprávnění (dle autorského zákona).
- Možnost kompenzace denní péče o děti v období, kdy není škola.
- Nezavádění 3. a 4. vlny EET.

3) Kompenzace či další finanční podpora v souvislosti s uzavřením činnosti

- **Organizace:** úhrada doložených tržeb či jejich části za stejné období minulého roku, alternativně úhrada části nebo celého zisku dle doložených smluv a dalších dokladů⁴.
- **Jednotlivci/ individuální umělci:** úhrada ušlých příjmů z honorářů minimálně ve výši 60% čistého příjmu (obdoba nemocenského či ošetřování člena rodiny) v lepším případě ve výši 100% (obdoba přecházka v práci na straně zaměstnavatele).
- Vytvoření podpůrného fondu v kultuře - v alternativě ve spolupráci veřejného a soukromého sektoru.

4) Ostatní

- Vyzvat občany, aby byli solidární a nevyžadovali okamžité vrácení vstupného a vyčkali na možné přesuny akcí.
- Výzva na zápůjčky hardwaru 360 stupňového placeného přenosu koncertů a dalších produkcí zdarma.
- Podpora live streamu kulturních akcí na sociálních sítích.
- Zapojit umělce do pomoci v jiných oblastech - hlídání dětí aj. a tuto pomoc honorovat.
- Vytvoření přehledného webového rozhraní (i fóra) pro umělecké a kulturní pracovníky, kde se budou průběžně aktualizovat informace o mimořádných opatřeních a jejich dopadech na uměleckou scénu.
- Do budoucna zrychlení práce na strategických opatřeních tzv. Statutu umělce, a to včetně legislativních úprav.
- Do budoucna příprava funkčních krizových plánů.

Zpracovala: Pavla Petrová, IDU, 602177150

---

⁴ Katedra produkce DAMU je schopna připravit metodiku sledování ztrát pro oblast kulturních subjektů.